

Wittner esete Kádárral

2011 november 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A baloldali érzelm? ember nem szereti, ha kommunisztáznak körülötte. Különösen, aki nehéz fizikai munkával keresi a kenyerét s amellet sz?kösen él. Mégis, a volt KISZ-es miniszterelnökr?l és ügyvéd barátjáról mit mondhatnék mást, mint hogy mindketten kommunisták?

A 19. század els? harmadában, a francia restauráció korában mondogatták az emberek a királpártiakról, hogy ha

megkaparod ?ket, a máz alatt ott rejlik a jakobinus. A mi újdonsült „demokratáink” is ilyenek, ha megkaparjuk ?ket, el?bukkan a demokrata máz alól a mindenén átázoló kommunista. Az ügyvéd úr egyénisége, pontosabban kommunista lelkülete is így tört el? Wittner Mária megítélésében. Ám túl a gorombaságon, hogy a balos fiúk a hatalmat gyakorló atyáikon esett '56-os sérelmekért még ma is elégtételt szeretnének venni, nézzük a tényeket. Mi is a Wittner-sztori?

Mária részt vesz a felkelésben. Barátn?jével, bajtársn?jével, Havrilláné Katival együtt a Tutsek-tanács – amely a legtöbb kötelet osztotta ki – halálra ítéli. Mindketten Nyugatról tértek vissza, mert bíztak abban, hogy Kádár betartja a visszatér?k büntetlenségére vonatkozó ígéretét. Katit mell?le viszik az akasztófára, ?t pedig – kegyelemmel életfogytiglanit kapván – ideg-összeroppanással börtönkórházba szállítják. A végs? állomás a kalocsai n?i börtön, ahol mintegy 800 n?t zsúfoltak össze, de fürdés hetente csak egyszer volt. Vécé helyett kübli járta, fert?tlenít? por híján poloska. (Börtönszótár: a kübli ürülék és vizelet tárolására szolgáló fedeles, henger alakú tartály a zárkákban.) Bár politikai elítelt volt, nyilvántartó lapján feltüntették, hogy többrendbeli gyilkosságban részes, ami meghatározta a vele való bánásmódot s azt, hogy kimaradt az 1963-as „nagy amnesztiából”. (Megjegyzem, Márianosztrán a két ugyancsak az akasztófától megmenekült írónak, Gáli Jóskának és Obersovszky Gyulának is azt vésték a kartonjára, hogy „gyilk.” S csak a rendszerváltás után a kartont kézbe véve értette meg Obersovszky, miért bántak velük keményebben a smasszerok, mint a többi, „ellenforradalomban” vétkes íróval.)

A fiatal n? – aki állami gondozottként is már megismerte a szegények életének keser? voltát – lázadó természet volt, amir?l kötegni fegyelmi lap tanúskodik. 1964-ben egy hipis (zárkamotozás) alkalmával a nevel?tiszt alhadnagn? borotvapengét, tükröt, tölt?tollat, szemöldökceruzát, radírgumit és egy keszty? két ujjrészét találta nála: az utóbbiak a szalagmunkánál védték a körmöket. Mindez súlyos fegyelmi vétségnek számított. Az pedig már b?nnek, hogy vitatkozott a normán, s kiállt társai védelmében. Egy 1970. márciusi parancsnoki véleményben az áll, hogy Kalocsára szállítása óta, majd 13 év alatt 22 ízben vétett a fegyelem ellen. Bár n?nek ritkán járt: sötétzárka büntetésben is részesült.

Amikor a Heti Híradóban – a Küblische Zeitungnak is nevezett börtönújságban – Kádár Jánosnak a társadalmi megbékélésről szóló beszédét olvasta, abban megragadta a párt első emberének az az igen könnyelmű mondata, hogy '56-osok már nincsenek börtönben. „Hiszen én s még két társam is az – mondta az operatív tisztnek –, mért vagyunk akkor benn?” Nem volt könnyű eljutnia az egyéni kegyelemig, már csak azért sem, mert jellemzésében az állt, hogy „érzelmi, velünk szemben táplált gyűlölete jelenleg is fennáll”. Pedig az ezt feljegyző alhadnagynak a dolog lélektani megértéseképp hozzáfűzhetné, hogy Wittner Mária harci csoportjából négy embert végeztek ki, legjobb barátját mellőle szakította el a hóhér, s hogy kisfiát s hazáját látni jött haza Nyugatról, amiért Kádáréktól halálos ítéletet kapott, szóval gyűlölete érthető. Ám az alhadnagynak kommunista volt, akinek a „szocialista erkölcs” szó volt csupán, tartalom nélküli keret.

Wittner 13 év után 1970. március 25-én, „felszabadulásunk” 25. évfordulójának köszönhetően szabadult másik két '56-os társánál. „Az ellenforradalmi elítéltek még sokáig lesznek, kedvezmény vagy teljes idő kitöltésével ...” – olvashatjuk egy javaslatban. S a Gyűjtő (Kozma u.) operatív tiszti jelentésében az áll, hogy március 30-án – miután 39-en egyéni kegyelemmel szabadultak – még mindig 350 politikait, ill. államellenes elítélteket tartanak benn. Mária 40 ezer forint körüli spórolt pénzzel szabadult, munkája után az évi megtakarítás tehát alig valamivel volt több, mint háromezer forint. Mindezt úgy érte el, hogy a végén már havibéresként 1400- 1500 forintra is felment a bére. A semmiből új, normális élet kezdésére ez kevés volt: a rendszerváltásig szegénységben élt, lakásgondokkal küszködött. S még egy kép a börtönfolyklórból: a kalocsai buszpályaudvarhoz a három '56-ost az emberségért ismert fegyveres, Lúdanyó kísérte ki.

Ez volt Wittner Mária, a szegény munkásleány esete Kádár Jánossal.
Tamáska Péter, magyarthirlap.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ
www.magyarmenedek.com

Ajánló